

POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejski

w sprawie **J. W., S. S. i in.**

skazanych z art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 7 maja 2025 r.,

wniosków obrońców skazanych oraz prokuratora o wstrzymanie wykonania wyroku

Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt II AKa 145/23,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze,

z dnia 31 października 2022 r., sygn. akt III K 146/18

p o s t a n o w i ł:

1. na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. uwzględnić wniosek obrońcy skazanej J. W. oraz wniosek prokuratora i wstrzymać wykonanie wobec skazanej J. W. prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt II AKa 145/23, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 31 października 2022 r., sygn. akt III K 146/18, w części dotyczącej orzeczenia wobec ww. w pkt II przepadku korzyści majątkowej uzyskanej z popełnienia przestępstwa – do czasu rozpoznania kasacji;

2. na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario* nie uwzględnić wniosku obrońcy skazanego S. S.

UZASADNIENIE

W dniu 18 listopada 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynęły kasacje sporządzone m.in. przez prokuratora oraz obrońców skazanych J. W. i S. S., które wniesione zostały od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie o sygn. akt II AKa 145/23 zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 31 października 2022 r. w sprawie o sygn. akt III K 146/18.

Prokurator w nadzwyczajnym środku zaskarżenia wywiedzionym na korzyść skazanej J. W., w części dotyczącej orzeczenia o przepadku korzyści majątkowej uzyskanej z popełnienia przestępstwa, tj. rozstrzygnięcia przyjętego w pkt II zaskarżonego wyroku, podniósł zarzut rażącego naruszenia art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 434 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. poprzez orzeczenie na niekorzyść ww. przepadku w częściach równych z P. W. kwoty 800.000 zł, jako równowartości korzyści majątkowej w sytuacji, gdy nie sformułowano w tym zakresie zarzutu apelacji w stosunku do J. W., a tym samym kwestia ta była już rozstrzygnięta wyrokiem Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze w sprawie III K 146/18.

Podobne uchybienie podniósł także obrońca skazanej J. W., zaskarżonemu wyrokowi zarzucił rażące naruszenie prawa, stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą wskazaną w treści art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., oraz art. 434 § 1 pkt 1, 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., polegające na orzeczeniu na niekorzyść skazanej J. W. przepadku w częściach równych z P. W. kwoty w wysokości 800.000 zł jako równowartości korzyści majątkowej w sytuacji, gdy oskarżyciel publiczny w apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 31 października 2022 r. w sprawie o sygn. akt: III K 146/18, nie sformułował zarzutu w tymże przedmiocie na niekorzyść oskarżonej J.W., a tym samym ww. wyrok Sądu Okręgowego w tym zakresie był już prawomocny, zaś Sąd Apelacyjny orzekł wbrew zakazowi *reformationis in peius*.

Z kolei w kasacji sporządzonej przez obrońcę S. S. podniesione zostały zarzuty:

- rażącego naruszenia przepisów art. 6 k.p.k., art. 6 ust. 3 lit c. EKPC, art. 42 ust. 2 Konstytucji RP zw. z art. 85 § 1 i 2 k.p.k. poprzez zaniechanie uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji w sytuacji, gdy w sprawie doszło do naruszenia prawa do obrony skazanego S. S., reprezentowanego przez tego samego adwokata, który reprezentował innego skazanego, a którego interesy pozostawały w sprzeczności ze skazanym S. S.,

- art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. w zw. z art. 85 § 1 i 2 k.p.k. i art. 80 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. poprzez zmianę przez sąd drugiej instancji w części wyroku *meriti* pomimo, że winien on zostać uchylony niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów z uwagi na rażące naruszenie prawa do obrony skazanego S. S. w związku z występowaniem obrony obligatoryjnej i nie posiadaniem przez skazanego odpowiedniego obrońcy w niektórych czynnościach,

- art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. wskazując, że pomiędzy treścią uzasadnienia wyroku, a jego rozstrzygnięciem w zakresie kary łącznej zachodzi zasadnicza sprzeczność, gdyż sąd, motywując wymiar kary łącznej 3 lat i 1 miesiąca pozbawienia wolności, wskazał na zastosowanie zasady absorpcji, co jest niespójne z faktem, iż najwyższy wymiar kary jednostkowej wynosi 3 lata, a tym samym przy prawidłowym zastosowaniu zasady absorpcji kara łączna powinna wynosić 3 lata, a nie 3 lata i 1 miesiąc.

W treściach wyżej wymienionych kasacji sformułowane zostały postulaty wstrzymania wykonania zaskarżonego orzeczenia. Obrońca skazanej J. W. oraz prokurator wniesli o wstrzymanie wykonania wyroku w części dotyczącej orzeczenia wobec skazanej przepadku korzyści majątkowej uzyskanej z popełnienia przestępstwa, tj. w zakresie pkt II części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku, zaś obrońca skazanego S. S. wniósł o wstrzymanie wykonania ww. wyroku w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zasadne były jedynie wnioski złożone przez obrońcę skazanej J. W. oraz prokuratora. Wniosek obrońcy S. S. nie zasługiwał natomiast na uwzględnienie.

Zgodnie z brzmieniem art. 532 § 1 k.p.k., w razie wniesienia kasacji Sąd Najwyższy może wstrzymać wykonanie zaskarżonego orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji. O ile z przytoczonego uregulowania nie wynika wprost, jakie przesłanki uzasadniają skorzystanie z tej instytucji, to z ugruntowanego już orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że przy rozpoznawaniu wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia należy uwzględnić rangę zarzutów podniesionych w kasacji oraz ich widoczną zasadność, a w związku z tym wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji. Co więcej, słusznie przyjmuje się również, że przyczyną uprawniającą do odstąpienia od reguły wyrażonej w przepisie art. 9 § 2 k.k.w. i tym samym zastosowania instytucji o której mowa w art. 532 § 1 k.p.k. są nieodwracalnie, niekorzystne dla skazanego skutki, które mogą wystąpić w sytuacji, gdy orzeczenie jest lub ma być wykonane. Nie mogą natomiast stanowić przyczyny wstrzymania wykonania orzeczenia okoliczności związane z ciężkimi skutkami dla skazanego wynikającymi z wykonania orzeczenia (por. m.in. postanowienie SN z dnia 13 sierpnia 2014 r., V KK 145/14; postanowienie SN z dnia 10 czerwca 2005 r., II KK 410/04; postanowienie SN z dnia 8 lutego 2022 r., II KO 111/21).

W przypadku skazanej J. W. urzeczywistniły się obydwie wskazane przesłanki. Pobieżna lektura akt sprawy, w tym w szczególności zarzutów zawartych w apelacji złożonej przez oskarżyciela publicznego w powiązaniu z treścią zaskarżonego wyroku oraz wydanego do niego uzasadnienia, wskazuje bowiem, iż sąd *ad quem* orzekł w stosunku do skazanej J. W. przepadek równowartości korzyści majątkowej w częściach równych z innym skazanym, pomimo braku wywiedzenia w tym zakresie środka odwoławczego na jej niekorzyść. Tym samym istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że skargi obrońcy skazanej i prokuratora zostaną uwzględnione. Jednocześnie uiszczenie przez skazaną nawet niewielkiej części z orzeczonej wobec niej kwoty przepadku w wysokości 400.000 zł jeszcze przed rozpoznaniem kasacji, spowodowałoby dla niej poważne i nieodwracalne następstwa finansowe w postaci utraty płynności

finansowej, konieczności zbycia składników majątkowych, bądź też zaciągnięcia zobowiązań finansowych.

Z kolei odnosząc się do wniosku obrońcy skazanego S. S. zauważyć należy, że podniesione zarzuty, mimo że dotyczą fundamentalnej kwestii prawa do obrony, nie są na tyle oczywiste, aby na tym etapie móc jednoznacznie, niejako „na pierwszy rzut oka”, przesądzić o ich zasadności czy niezasadności, co potwierdza także stanowisko prokuratora zawarte w pisemnej odpowiedzi na kasację. Jednocześnie obrońca skazanego nie przedstawił żadnej dodatkowej argumentacji, która mogłaby przekonać Sąd Najwyższy o konieczności przełamania reguły natychmiastowej wykonalności prawomocnego wyroku. Uzasadnienie w tym zakresie sprowadza się bowiem do jednego zdania. Ocena czy w przedmiotowej sprawie doszło do uchybień awizowanych przez obrońcę skazanego wymaga przeprowadzenia szczegółowej i pogłębionej analizy akt sprawy, co nastąpi na rozprawie, na którą przedmiotowa sprawa zostanie skierowana.

Końcowo nadmienić należy, że niniejsza decyzja w żadnej mierze nie determinuje przyszłego rozstrzygnięcia co do wniesionych kasacji.

Z tych też powodów, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[PŁ]

[r.g.]